

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: A háromhasábos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetének a kiadóhivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfölebb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

a

„Torontál“

1882. évi I-ső negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstautalvánnyal a „Torontál“ kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájába) czimzendők.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskerek, 1881. évi decz. 22-én.

A „Torontál“ kiadóhivatala.

Megyénk inséges lakossága érdekében Hertelendy József főispán úr a következő felhívást bocsátotta ki.

Torontálmegye, mely hajdan a birodalom éléskamrája volt, két évtized óta most már negyed ízben kénytelen inségi konyhákban táplálni az éhezőket és az éhhalál rémeivel ily módon megküzdeni; a különböző csapásoknak egész sorozata sújtotta a megyét és alig van oly birtokosa, legyen az nagy- vagy kisbirtokos, ki már évek óta nem lenne kénytelen megtámadni vagyonának tökéjét és abból fedezni gazdasági és háztartási kiadásait.

Ily szomorú körülmények között, midőn alig van már valaki, a ki valamit

adhatna, merész dolog kérni, és midőn ezt még is teszem, egyrészt a kötelesség parancsát teljesítem, másrészt pedig azon tudattól vezéreltetve, hogy Torontálmegye lelkes lakossága, mely képes volt 1879. év tavaszán 25,000 szegedi árvízkiárvosultat hónapokig adományokból élelmezni, most, midőn saját gyermekeit kell megmenteni az éhhaláltól, nem fog hátramaradni az áldozatkész-ségben.

Nagy áldozatot a mai viszonyok között nem kérhetni senkitől, de adjon mindenki annyit, mennyi módjában van, pénzt vagy élelmi szereket és juttassa azokat a megye alispáni hivatalához, illetőleg szolgabírákhoz; — az egyetek, testületek, melyek saját alapjainak javára tánczvizsgalmakat, színi előadásokat, hangversenyeket rendeznek, mondjanak le ez évre ezen jövedelemről és segítsenek megmenteni embertársaikat az éhhaláltól; ez az, mit kérek a felebaráti szeretet nevében, mert az állapot komolyabb, mint sokan hinnék, és már is történtek a megyében oly halálzási esetek, melyeknek kétségtelen oka az inség, a táplálék hiánya volt, és ha idején nem segítünk, el lehetünk arra készülve, hogy megyénk lakosságát az éhhalál fogja megtizedelni.

A kormány megteszi a magáét, de egyedül arra számítani nem szabad, szégyen volna reánk, ha kizárólag erre szorítkoznánk.

Kérem tehát a szolgabíró urakat és a községi előljárókat, eszközöljenek a megyei községekben gyűjtéseket, intézkedjenek oly módon, hogy a télen csak is az inségesek javára rendeztessenek táncz- és egyéb mulatságok és használják fel a befolyandó összegeket saját inségesek élelmezésére, a kik pedig oly szerencsések, hogy erre nincsen saját vidékükön szükségök, juttassák a gyűjtések eredményét a megyei alispánhoz a már felállított és felállítandó népkonyhák eltartására.

Nagy-Becskereken, 1881. decz. 28.

A magyarosítás.

Sárosmegye magyarosítása érdekében Bánó József a következő előterjesztést tette a megye

által a végett kiküldött százas bizottsághoz 1881. december 17-én:

Századok mulasztását kell helyrehozni. Voltak idők, midőn Magyarország lakossága általában magyar volt, s az itt élő rokon- és különjauk felolvadtak a magyarságba. Most a magyar gyűré mindég szűkebb lesz, s megdöbbenő azon változás, azon számszerű fogyás, mely nemzetünket az utolsó századokban érte. Ne altasson el senkit az utolsó ötven, vagy az utolsó tizenöt évnek kétségtelenül dicséretes eredménye. A körülmények nagyot változtak. Ha élni és fejlődni akarunk, az eredménynek határozottan nagyobbak kell lenni. Még igen messze állunk még attól is, a mi volt, nem is említve az e részben jogosan igényelhető haladást.

Legyünk öseinknek legalább távolról méltó utódai. A magyar nemcsak hazát szerzett Európa ezen legveszélyesebb pontján, ott hol előtte száz más nemzet elpusztult, de ezen hazát ezer év óta meg is tartotta. Ily hosszú folyású történetet Európában mai élő nemzet sem mutat fel. Védte önmagát, a szabadságot, védte az európai és így az emberiség civilizációját a haladást rontó barbár-betörések ellen. Életrevalóságának fényes tanúbizonyságát adta. Tehát saját érdekén felül az emberiség érdeke is, hogy e nép nemcsak szellemileg, anyagilag és erkölcsileg, de szellemileg is gyarapodjék!

Ma Európában még az ugynevezett nemzetiségi eszme a mozgató erő. Nagy nemzetek tömörülnek körülöttünk faj és nyelv szerint s ezen irányban nagy erőfeszítést fejtenek ki. Ennek következménye a kisebb nemzetek gyöngítése, hanyatlása, s utolsó vonalban végképen elpusztulása.

A veszély tehát kívülről is, belülről is a magyar nemzetre igen nagy. Öseink iránti kegyelet és az önfentartás ösztöne késztet, hogy életünket mentjük! Beékelve hatalmas, nagy nemzetek közé, életét és szabadságát csak úgy tarthatja meg e nemzet, ha bizonyos expansio erőt képes kifejteni, s a magyarságot nemcsak alkotmányában, nemcsak szellemi téren, erkölcsileg és anyagilag megtartani, de számszerint is képes kiterjeszteni azon határig, meddig Magyarország geographiai és politikai fogalma terjed.

Azon században, melyben a gőz és villany uralkodik: — a hadviselés egészen új, még eddig soha nem látott alakokra fektetett, s a közlekedési eszközök óriási fejlődése megváltoztathatja minden népek individualitását; — fog-e a geographiai helyzet annyi előnyt nyújtani ezentul is Magyarországnak fennmaradására mint eddig, a jövődől titkai közé tartozik. Annyi azonban bizonyos, hogy a helyzet e részben is sokkal nehezebb most, mint egykoron volt. De egy előny minden körülmények között megmarad: az ezer éves

történet s az ez által kifejtett politikai, irodalmi és társadalmi fölény.

Használjuk fel e fölényt, ezen kedvező állást a míg lehet, minden megengedhető eszköz által. Mert a haza polgárainak egyöntetű érzelte és szelleme minden körülmények között legerősebb biztosítéka egy ország fennmaradásának.

Helyesen cselekedtek-e, a törvényhozás és kormányok, midőn egyrészt nemzetünk néve ily nagy veszély közepette; másrészt a hatalom kezelése szempontjából, ily kedvező körülmények között, nem ragadtak meg minden eszközt, és alkalmat a magyar faj erősítésére: nem vitatjuk — nem feladatunk. — De igenis élenként érezzük a mai körülmények között a veszély nagyságát, — nem csak itt a fel-földön, — érezzük az egész országban. Élenként érezzük, hogy magának a társadalomnak kell az ügyet kezébe ragadni, mert nézetünk szerint az eddig tett a részbeni lépések és övintézkedések nem tartanak lépést a minket környező veszély nagyságával.

A társulás, ezen nagy hatalma a 19. századnak mindennemű érdekltségében tudott asszociációt teremteni. Minden országban nemzetiségi, kulturális, kereskedelmi tudományok, s mindennemű más társulatok keletkeztek, s mindenütt roppant eredményeket mutatnak. Hazánkban is van, minden kigondolható neme a társulatoknak. — Csak egy nincs, mire pedig legnagyobb szükség van. Egy oly társulat, mely kiválóan a nép között s általában a magyarság terjesztését és erősítését tűzi ki célul, pedig nemzetiségünk, minékünk mindennünk.

De a magyarság terjesztése, erősítése legnagyobb érdeke, ereje és erősítése magának az uralkodó dynasztiának is. És így midőn ezen ügynek előmozdítása által, legnemesebb, legmagasabb kötelességét teljesíti minden magyar ember saját hazája iránt, egyszerűsind legerősebb támaszt nyújt a dynasztiának, és így legloyalisabb actusát roja le király iránt.

Ezek azok az irányezmények és indokok, melyek mindkét elhatározásunkban vezetnek és vezetnek. Mindezeket fölül van azonban még egy, hozzánk igen közeli indok is. A történelem fonalán beh bizonyítható, hogy hazánk felföldje egykor nagyrészt magyar volt; hogy Sárosmegyének lakossága a honfoglalás utáni századokban majdnem egészen a XVI-ik és XVII-ik században is még nagy része magyar volt, tehát a nép mostan élő nemzedékének ősei magyarok volnának. Érezzük mi a roppant veszélyt, hogy ez ma már nem úgy van. Ezen népet kívánjuk tehát első sorban visszamagyarosítani, nevelésnek ily módoni alapjait lerakni. Ezen cél elérésére alakítunk társulatot.

A társulat czime lenne: „A magyarságot és népnevelést Sárosmegyében terjesztő tár-

TÁRCSA.

Erdőben.

Redwitz után.
Daloljatok szép madárkák,
Mig csak bírja kebletek;
A tavasznak bájairól,
Szerelméről zengjétek.

S zengjétek bár ezer évig,
Még az sem elegendő;
E világot olyan szépnek
Alkotá a jó teremtető!

Erődi Dániel.

Éjszakáim.

Az éjt eddig csak úgy szerettem,
Ha oly nyájas volt, oly derült,
Hogy általa első szerelmem,
Széled emlékebe felmerült.

Holdfény fehér virágú fák közt,
Ujongó fülemülék dala,
A szőke lány bájós mosolya,
Egyszín szeme, csengő szava . . .

Ah, akkor még szívem gyűlölte
A zord, sötétlő éjszakát,
De most erős igéretével
Egy más leány hatotta át.

Szeme szílejt láng, gúny az ajka,
Lehellete is részegit,
Mit bánom én, kárhózzak el, ha
Ő egy csókjával idvezit!

Szívem most démonok tanyája,
Mint a sötétlő zordon éj,
És benne az ő tombolásuk
Pokoli kín, pokoli kéj

Koroda Pál.

Az újév.

A karácsonyi ünnepek után életünkben legkellemebb időszak az újév közeledése. Vannak pityergő természetű emberek, a kik virrasztva és böjtölve várják az újévet, mintha az elmúlt esztendő temetésén a gyászolók szerepét volnának kénytelenek játszani. Mi azonban mind az elmúlt, mind a ránk virradó új évre sokkal hízegőbbnek tartjuk, ha öröm és vigalom közt búcsúzunk el az ótól és bocsátjuk be az újat.

Az elmúlt évben kellett történni néhány eseménynek, melyre ha nem is mélyen átértett hálával, de mosolyogva és derült hangulatban gondolunk vissza. Az igazságosság és méltányosság minden törvénye pedig azt parancsolja, hogy bizzunk az új évben, míg beléhelyezett bizalmunkra méltatlanná nem válik.

Ez nézetünk a dolgról és, minthogy az elmúlt esztendő iránti tiszteletünk dacára is ezt valljuk, kályhánk lobogó tűzénél üdögölve oly vidám arccal irrogatjuk ezt a cikket, mintha semmi rendkívüli nem történt volna vagy fogna történni, a mi lelki nyugalmunkat megzavarhatná.

Bérekcsik és uri fogatok egymást gyorsan követve robnak végig az utcákon, kétségkívül pazar öltözékű nőket szállítva népes társaságokba; a szomszéd házak ablakából kiönlő világosság tudatja a környékbeliekkel, hogy fényes társaság gyűlt össze, erre követhetünk különben abból a körülményből is, hogy reggel óta vagy tízedszer láttuk a cukrász-, pék- és fűszeresinast, sőt ha kissé kíváncsiabbak leszünk és betekintünk az ablakok, a mi egyébiránt nem valami dicséretes dolog, látni fogjuk, hogy tánczra készülnek, mert a szőnyegek föl vannak szedve és egy kedves kis barna lányka ép most igazgatja egy még kedvesebb szőkének furtjeit a nagy állatúrók előtt.

A háziur közhivatalnok. Tudjuk ezt kabátjának szabásáról, nyakkendő-csokráról és járásának elégedett voltáról, de meg az ablakoknak is oly hivatalos a színezetük, tudni illik fakó.

De pszt! bérekcsik állt meg. Egy fiatal, a háziurrai ugyanazon hivatalba járó tisztviselő ugrik ki belőle. Csinos fiatal ember, hajlammal a megüheleésre és tyúkszemekre. — Fekete posztóval fűdött cipőkben jött, zsebében hozva a tánczzipőket, melyeket ép e pillanatban húz föl a pitvarban. A folyosón a vendégek kalauzolására kiállított ember a bejáratnál örködő kék kabátosnak adja át, a ki nézetünk szerint nem más mint egy lívrébe öltöztetett hivatalosolga.

A lépcsőfőnél álló ember a fogadóteremig a vendég előtt megy. „Reményffy úr! kiált a hivatalosolga. „Hogy van, édes Reményffy úr? kérdi a háziur, feléje közeledve a kandallótól, mely előtt kedélyesen politizált és melegedett. „Édesem! ez Reményffy úr. (Udvarias hajlongás a háziasszony részéről.) „Reményffy, legnagyobb (nem legidősb) lányom; Juliska, édesem, Reményffy úr; Reményffy, többi lányaim és fiam.“ Reményffy roppant erővel dörszöli kezét és mosolyog, mintha ez valami sikerült tréfa volna, folyton hajlong és forog míg az egész család nincs bemutatva, mikor aztán a pamlag végén egy széke ereszkedik le és megkezd egy roppant vegyes tartalmú beszélgetést a házikisasszonnyal az időről, meg a színházról, meg az ó-évről, meg a legújabb gyilkosságról, meg a léghajóról, meg a hölgyek ruhájáról, meg az elmúlt ünnepekről, meg sok más apróbb tárgyról. E közben a terem megtelik. Mily kellemesen susognak a társalkodók és mily kedvesen pletykálnak a garde des dames-ok! Reményffy elemében van, dicsőségének telőpontján. Ép most vette le egy nagy-mama vállairól a prémes fölöltöt és három

mért ugrik, hogy hasonló szivességet tessen a nagymama egyik unokájának, midőn pedig visszatér olyan kedveskedő és partifogó pillantást vet a fiatal hölgyekre, mintha ő ringatta volna bölcsőjüket.

Igazán, csinos ember ez a Reményffy; valóságos gavallér és oly kellemes társalgó, hogy még . . . Senki sem értette meg oly jól a papa élceit, mint ő, mert papának minden ötlethez addig nevet, míg göröcsöket nem kap. Így dicsérte a háziasszony Reményffyt és nem ok nélkül. Mi is mulatságos fiatal embernek tartjuk. Az egész vendégsereget tülszéli és jöllehet első tekintetre nagyon vighnak és mindennapinak látszik, van benne érzés és regegyenség, sőt szerelem is. A fiatal embernek nem nagy kedvence. Gúnyolják és szinleg megvetik. De mindenki tudja, hogy ez pusztá irigység és hiábavaló minden örökös érdemei kicsinyítésére, mert a háziasszony kijelentette, hogy ezen túl minden nagy ebedre meghívja, hacsak azért is, hogy az étefogások közt csevegjen és szórakoztassa a vendégeket, ha a konyhában előre nem látott késedelem áll be véletlenül.

A vacsoránál még inkább kitűnnek Reményffy érdemei, mint az est folyamán, és midőn a háziur mindenkit fölöltött poharának megtöltésére, Reményffy a pironkodó és legyezőzik mögé bűvő lánykát addig unszolja, míg azok megunva a szabadkozást, egy gűszűnyi boroccska megivására hősiesen el nem szánják magukat, mely váratlan fordulat Reményffy arcát úgy kigyújtja, mintha legalább egy csókot czuppantottak volna rá. Miután a nőkket egyet kocczintottak a háziur, a háziasszony, a házikisasszonyok és egymás egységére, a nők visszavonulnak. Reményffy kezébe véve poharát, föláll és rebegő hangon emlékezteti a jelenlevőket arra az elbűvölő látványra, mely a fogadó-teremben szemek elé tárult, arra a sok szellemre és finomságra,

Meglévő ezek az alakok, a többi könyven ment. Kevés ember van, a ki meg nem csinálta volna...

Mondtam, hogy a ministeri fogalmazó, Irsay Aladár, a Sándor-utcai palotába vágyik. Mi módon juthat ide be? — Hah! megvan! A vidékre megy és megválasztja magát kormány-párti képviselőnek. Hivány, szellel bélelt fiatal ember, a ki min. fogalmazó létere nagyságoltja magát (persze csak otthon), mágnások után bomlik, tagja a fashionable egyeteknek, a vidékieket pedig en bloc libáknak tekintli, kik csak arra válnak, hogy a fővárosiak által megköppaszassanak.

Megjelenik Vörösváron. Itt atyjának, a min. tanácsosnak régi jó barátjához Gödelley Imre, földesurhoz száll. Gödelleynek van felesége és egy Juliska nevű lánya, ki a szél-beli Szuhay Kálmánba szerelmes. Gödelleynek egyetlen vágya Budapestre jönni telni, itt bejutni a társaságba és szerepelni. Kicsinyi leányának udvarlóját a túlszerény Szuhay Kálmán, kissé parlagias gavallért, és azért magán kívül van örömben, midőn Irsay Aladár a fővárosi dandy megérkezik és pedig annál inkább, mivel háztűznézés híre előzte meg. Aladárt, mint Gödelley régi barátjának, Irsay Antalnak fiát, szívesen látják. Jelen van Valkayné a gazdag özvegy is. Irsay könnyed modorával, sima társalgásával kedvező hangulatot kelt, de ez megcsappan, mihelyt értesülnek, hogy nem leányzóba, hanem választási mozgalmak miatt jött Vörösvárosba és képviselőnek akar föllépni.

A második felvonásban a vörösvárosi kaszinóban vagyunk. Áll a tarokk, mi közben politizálnak és megjelenik Gödelley Irsay Aladárral. Aladár megismerkedik a vidéki város intéző köreivel és cynikus megalkuszik Víz, városi főjegyzővel, hogy 15,000 forintért megválasztatja képviselőnek. Midőn az öreg Gödelley maga marad egy elkészített monologban tör ki, feljajdulva, hogy Magyarország ennyire süllyed. Szuhay Kálmán, hogy Aladárt láb alól eltegye, Gödelleyt akarja fölléptetni képviselőnek, kinek a vidéken nagy befolyása van és könnyen megválaszthatná magát, lehetlenné téve Aladárt egyszersmind biztosítva Kálmánnak Juliska kezét, melyet Aladár fenyeget. Szuhaynak nem sikerül kimozdítani nyugalmából Gödelleyt, ki többre becsüli nyugalmát minden képzelt politikánál.

A harmadik felvonásban Valkayné a gazdag, szép és fiatal özvegy, Szuhayt igyekszik rávenni, hogy lépjen fel ő képviselőnek. A költségeket ő (Valkayné) kész viselni. Kálmán önértelét sértve látja és az ajánlatot visszautasítja, a mi bizony megfoghatatlan, mert megválasztása biztosítva van s így Juliska keze is. Neki e helyett az a célja, hogy Aladárt megbuktassa. E végből rabulját hívja segítségül. Gödelleyt rábeszéli, hogy a városukban egy honvédezredes emlékére állított szobor letelepítéskor vállalja magára az elhunyt szoborbizottsági elnök tisztét és tartson dícsőit beszédet a honvédezredesről, azt gondolva, hogy így a forradalmi idők magasztalása folytán erkölcsileg kényserítve lesz kitűzni a szélsőbal zászlaját, mit ha az egybegyűlt választók látni fognak, a kormánypart veresége biztos. Gödelley beleegyezik, de neje a kész beszédből, egy heves családi jelenet után, kitérő a keményebb helyeket úgy, hogy a beszéd teljesen elveszti színezetét. Irsay Valkaynéval „becsípve” látogatást tesz és ezen állapotban a szép özvegyet, képviselőjelöltő valóban nem illő módon, minden előzmény nélkül, nől kéri. Valkayné a tolatkodót már ki akarja dobálni, midőn váratlanul megjelenik Szuhay Kálmán. Aladár sitymálva fogadja, minek következtében Szuhay párbajra hívja ki, mit Aladár helytől el is fogad.

A negyedik felvonásban a párbaj tanúi értekeznek, Gödelley megtartja beszédét a szoborletelepítésről, Irsay ministeri tanácsos is mond egy beszédet, melyben Magyarország anyagi fejlődésének képét rajzolja és keresztüllátva a szítán, oly simasággal fejezi be az ünnepélyt, hogy a nagy számmal összegyűlt közönség hazafias hangulatban oszlik szét és — Gödelley is meg van elégedve.

Az ötödik felvonásban az öreg Irsay Valkaynéval kávézik. Hosszasan elősorolja a garcon-élet bajait, érdekesen cseveg a pártok állásáról, szítja a kormányt és szélsőbal dicsőíti a habarékot. Valkayné annyira meghatja Irsay beszélgetése, hogy csaknem odajánlja kezét, midőn levél érkezik, melyben Víz, városi főjegyző, értesíti Irsayt, hogy fia Aladár, ép most készül párbajt vívni Szuhay Kálmánnal a városzéli erdőben. Juliska is értesült a párbajról. (Honnet? nem tudom.) Rémülten fut be. Kocsira ülnek és kimennek a párbaj színhelyére. A tanuk már jelen vannak. A pisztolyok rosszak és így nem csoda, baj nem történik. Szuhay a levegőbe lö, Aladár első lövést pisztolyát, de az oly keményen van töltve, hogy nem sül el, hanem csak „felrántotta (Aladár) kezét s kakasa homlokát ütötte meg, úgy, hogy elájult.” Aladár „felfordul.” Az orvos odafut, megvizsgálja és a kétségbeesett Irsayt megnyugtatója, hogy Aladárnak nem esett baja. Juliska „Kálmán nyakába borul.” Ebben a pillanatban jelenik meg Gödelley és neje, kik megbotrakoznak Juliska tétlen, de az öreg Irsay kimenti őket, megmagyarázván az okát. A párbaj színhelyén Irsay (az öreg) elnyeri Valkayné kezét, Juliska Kálmán lesz, Gödelley megáldja a frigyét, Aladár megfogadja atya tanácsát és visszamegy Budára, mert van még ideje. Maró kortes, Szuhay Kálmán mint képviselőt élleti, Víz pedig ennek menyasztóját, mire a főgöngy legördül.

Welche Wendung! Ki hitte volna, hogy ide fejlődnek a dolgok? Igazán felsűtés, a le-

hető legnagyobb mértékben, de kivált dramaturgiai szempontból...

A jó „vén csatoló” úgy látszik azt hiszi, hogy a ki vezérczikket tud írni, vigjátékok is tud és hogy vigjátékok is képezheti tárgyát vezérczikket et vice versa.

En nem osztom ezt a nézetet.

A darab nem vigjáték, hanem politikai vezérczik vagy pamflet, dramatizálva. A ki Pulszky vezérczikkeit olvasta mióta ismét megjelent a vezérczik-írás terén, a darab eszméit ismeri, mert új nincs benne egy betű sem. Igazán, sajnálom, hogy eszembe juttatta azt a mondást, mely szerint a geniek nem ismételnék, mert ha megfordítom a formulát az jó ki, hogy a ki ismételt, középserűség. Pardon! Elcsépejt dolgot említettem, de ne vegyék rossz néven fölem, nagyon sokszor hallottam Pulszky papjától.

A Nemzeti Színház drámaíró bizottságának igazgatója volt, hogy nem fogadta el előadásra a darabot, mert ezt a színházat nem malcontentus politikusoknak, hanem a művészetnek emelte a nemzet.

Hogy szerző ebben az ítéletben nem nyugodott meg, hanem appellált a közönséghez és az akademiában darabját fölolvasta, ezt csak sajnálni tudom, mert praecedens teremtett a magyar rossz drámaíróknak, kik most hangosan fogják követelni, hogy visszatartsd darabjait, ha jótékonyzélra is fölolvashassák. Nekik ez is elégtétel volna. Veszedelem példa. Dehát vigasztalódjunk meg, Quod licet non licet...

Adelphos.

VIDEKI LEVELEZÉS.

Pancsován, 1881. decz. 20-án.

Tekintetes szerkesztő úr!

Folyó hó 14-ik napján a végvidéki telepítvényes közönség 20 tagu küldöttsége ö méltósága Hertelendy József főispán úrnál járt, hogy köszönetet mondjanak ö méltóságának nagybecsű partfogásáért, miután első sorban neki köszönhető, hogy több száz hajléktalan család egy új otthon nyert.

Öméltósága szokott szeretetreméltóságával fogadta a küldöttséget, a többek közt kinyilvánította, hogy miután tudomására esett azon körülmény, hogy Marienfeld hajléktalan lakói új telepes közönségük „Hertelendyfalvára” elnevezni elhatározták, ő ezt megköszöni ugyan, de el nem fogadja, még pedig azért, mert ezzel megbénítanék jó akorú partfogása e szerencsétlenek irányában részéről, mert sok gyarló halandó az igazságos partfogást félre magyarázná, miért is megkerde a küldöttséget, hogy a közönség más nevet vegyen fel.

A küldöttség ö méltóságára erre vonatkozó óhajára, levert szívvél annyit válaszolhatott, hogy ezt az összes lakossággal tudatni fogják, mire ö méltósága azon kívánságát fejezte ki, hogy a lakosok saját érdekükbe úgy adassék elő a visszautasítás, a mint ö maga a küldöttségnek előadta.

A küldöttség folyó hó 18-ik napján az összes lakosság előtt kúldetésük eredményéről jelentést tettek, mely alkalommal a küldöttség vezetője ö méltósága azon óhaját is előadta, hogy a „Vojloviczi” kincstári területén építendő új község ne ö méltósága nevet, hanem báró Kemény ö excellenciája vagy más hatalmas protektor nevet válassza.

A milyen néma csenddel végig hallgatták a lakosok az elnöki jelentést, olyan látta támadt akkor, a midőn ö méltósága óhaját előadott és egyhangulag felkiáltottak, hogy közönségüket csak „Hertelendyfalva” név alatt óhajják felépíteni és rögtön harmadikban elhatározták, hogy semmi szín alatt elhatározásuktól el nem állnak, miután előtűnt ö méltósága neve minden érdeken felül áll, sőt elhatározták, hogy most már ezen elhatározásukat ö méltóságával nem is tudatják, hogy ne lehessen alkalma ezt visszautasítani.

A küldöttség elnöke sajnálattal jelentette, hogy alispán urat hon nem találhatták és küldőinek azon megbízását, hogy nála tiszteletet tohessék és megköszönjék az eddig részéről tanúsított nagybecsű partfogást, a mit hivatalába lépte óta a hajléktalanok irányában és érdekükben tett.

Végre jelentést tette, hogy megyénk tisztelt főjegyzőjénél a küldöttség tisztelettel téve, az új közönség részére nagybecsű partfogását kikérte. — Ilju főjegyzőnk hazafias szavakban örömet kifejezte a közönség létesítéséről és úgy a saját mint szinte a távol volt és általa helyettesített köztisztelatu alispánunk nevében nagybecsű partfogásukról biztosított.

Az új telepítvényes közönség alapkövetelése egy ünnepély rendezetni fog; az ünnepélyre a telepítvényeseket pártoló miniszterek, Torontálmegey tisztikara, a községi és körjegyzők egylete fog meghívati, mely alkalommal egy társas utazás tervezetük az ármentesítést vezető szakférfiak vezetése alatt a vaskapuig.

A közönség alapkövére egy nagyobb szerű emlékkő fog felállítatni, a melyre a magyar telepítvényesek ügyét pártolt és előmozdított férfiak nevei kivéve megörökíttetnek.

Meg vagyunk győződve, hogy a magas kormány bármely tagja itt a helyszínen fog megjelenni, a mily lelkesedéssel jelenleg fogkarolták ez ügyet, olyan fokozatosan pártolni fogják a további magyar telepítést a többi öblözetekben, sőt mint halljuk, azokra néve is immár folyamatba tettek az előmunkálatok.

Sz.

Meddig élünk?

Egy orosz orvos az emberek hosszabb-rövidebb élettartama felől következő érdekes megfigyeléseket gyűjtötte össze:

1. Az enyhe, sőt a hideg éghajlat alatt is az emberek általában tovább élnek, mint a forró országokban.

2. Középnagyságú, erős testalkatú emberek s olyanok, kik falun születtek és nevelkedtek, s egészséges, örökölhető betegségeiktől ment szülőktől erednek, tovább élnek, mint a városban s ellenkező viszonyok közt születtek és nevelkedtek.

3. Vidám kedély, derült, élénk vérmérséklet, tréfa és nevetés hosszabb életet engednek remelleni, mint a szomorúság, elégedetlenség, mogorva kedélyhangulat.

4. Az iparúzás és életmód nagy befolyással vannak az élet-tartamra. A sokat ülő tudós, bányász, óras stb. előbb hal meg, mint ki a szabad levegőn sokat mozog.

5. A nők, ha 48–50-ik életévüket elérik, rendszeren tovább élnek, mint a férfiak.

6. Hosszu élet biztos előjelei: ha valaki 36–40 éves korában fogakat kap, vagy a testi erők határozott növekedését veszi észre magán.

E megjegyzések írja több mint ezer oly személyt sorol fel, a kik a mult század moszkvai és pétervári halott-névsorai szerint a száz évet meghaladták. E kimutatások szerint némelyek 168 évet is éltek. Egy ily koru ember Nagy Péter cár nagyapjának uralkodása alatt született s tízezer uralkodót ért meg. 93 éves korában harmadik házasságra lépett s nejevel 50 évig élt együtt. Egész családja összesen 138 utódból állott; legidősebb elő unokája 95 éves volt, mikor két legifjabb fia 86 és 62 évet számlált. Mindannyian együtt laktak Polotzhin nevű, 18 házból álló faluban, melyet II. Katalin cárnő építtetett a patriarkha-család számára. A családfő 163 éves korában meg teljesen egészséges és friss szellemű volt.

Szintén igen öreg ember volt Oroszországban egy hadastyán, a ki 135 évet élt; 1678-ban született s a mohilevi kormányzó-ságban élt. Még mint gyermeket ura kártyán eljátszotta. 1698-ban a lengyel határon porosz toborzók elvittek katonának s három király alatt összesen 70 évig szolgált a porosz hadseregben. Miután több mint husz csatát végig harcolt, a hét éves háboruban orosz fogságba s így hazájába került vissza. A katonai szolgálatból 90 éves korában (1768-ban) lépett ki. 1813-ban nagy kora dacára még jó egészségben volt, jól látott, hallott, betegség miatt nem igen panaszkodott s eleve veigéig akarta ment gyalog a kerületi városba fölvenni megérdemelt nyugdíját.

Egy régi angol újság, 1830-ban emlékezik Francesco Henrik nevű öreg emberről, aki Észak-Amerikában Wite Halltól két mérföldnyire élt s 1830-ban már 134 éves volt, de ennek dacára igen tevékeny, mozgékony, s alig látszott többnek 40–50 évesnél. — Parr Tamás Londonban 164 éves korában hunyt el s ekkor is baleset okozta halálát.

Ily esetek megerősítik a híres orvos, Hufeland azt az állítását, hogy az emberi életkor, a sok betegség nélkül, melyek alássák, 300 évig is terjedne.

HIRHARANG.

*** Erzsébet királyné** ö Felsége születésnapja alkalmából folyó hó 24-én a helybeli római kath. plébánia templomban ünnepélyes isteni tisztelet tartatott. Jelen voltak: Tallian Béla alispán vezetése alatt a központi tisztikar, Várady Mihály törvényszéki elnök, Steinbach Antal kir. tanfelügyelő és a helyben állomásozó cs. és kir., valamint a honvéd tiszti kar.

*** Nyílt halás köszönet.** Két elemedett szegény n.-becskereki nő — ezennel haláját nyilvánítja első sorban nemes szívű Pohut Erzsike kisasszonynak azért, hogy nem sajnálva fáradságát az alább nevezett urak kegyes adományai összegyűjtésében — mindkettőnk részére nyomorult sorsunkat enyhítendő, a következő urak és hölgyektől nyújtott segélyösszeget részünkre 25 frt és illetve 8 frt 50 kr. összegben kiszolgáltattani szives volt, um: Szinkay János úrtól 6 frt, Várady Mihály úrtól 3, Rónay Jenő úrtól 2 frt; Vécsey Béla, Sztojkovits György, Prick Károly, Hadfy Dome, Poroszkay Béla, Szelegianu Demeter, Jakabfy Titus, Kéler Ákos, Szalay Vencsér Ilona, Kis János, Schwarz Mihály, Dr. Mangold Samu, Dr. Gyorgyevits Milos, Szavants Maria, Ft. Schaeffer Antal, Dr. Grandjean József, Kéler Elek, Kellner József, Plechl Szidonia mindannyian 1—4 frt; Pohut István, Lichovnik Ferenc, Staitz Péter, N. N., M. L., mindannyian 50—50 krt; Hegyi László 40 kr.; Popovits Szvetozár, A. F. Kókits 30—30 kr.; N. N. 20 kr., mindössze 33 frt 70 kr.

*** A helyb. jótékony nőegylet** a megyénkben uralgó szomorú gazdasági viszonyokra tekintettel, a minden évben megtartani szokott egyleti bál helyett, jövő év február hó 6-án az egylet javára hangversenyyel egybekötött tanulmányi rendezet.

*** A lovri választókörület** országgy. képviselőjévé a f. hó 22-én megtartott választás alkalmával Nikoltis Sándor a szabad-élvű párt jelöltje választatott meg nagy többséggel báró Liphay Béla ellenében.

*** A helyb. kereskedelmi ifjuság** betegsegélyző-egylete f. hó 25-én tartotta 13. évi rendes közgyűlését. Az elnökségnek felolvasott jelentéséből kitűnik, hogy az egyletnek jelenleg 80 rendes és 16 pártoló tagja van, s hogy annak összes kiadásai 819 frt 40 krtá ruftak a lefolyt 1881. évben; a bevételek 807 frt 79 krt tesznek s ezek szerint a kiadások a bevételeket 11 frt

31 krral haladták túl. — Az egylet vagyona, mely ma 1787 frt 12 kr. értéket képvisel, az év folyamában csak kamatozó jövedelmével szaporodott. Az egylet ügyeinek vezetése és elintézésére az 1882. évben választás után: Kohn J. M. elnök, Oldal Antal elnök, Moldoványi László pénztárnok, Hirtenstein János titkár és 10 választmányi tagra bízott; számvizsgálókká: Deutsch Zsigmond, Eisenstädter Hugo és Stageschmidt János, egyleti orvosá Dr. Tolveh Rezső egyhangulag megválasztattak. Ez utóbbinak az egylet körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A kiadásoknak fent kitüntetett összegéből joggal lehet következtetni azon sikerdús működésre, melyet az egylet a lefolyt 1881. évben kifejtett, s megfoghatatlanná teszi azon közönyösséget, melylyel az üzleti világ az emberbaráti intézmény iránt viselkedik, holott létezésén s minél nagyobb felvirágzásán minden egyes kereskedő közvetve érdekelve van. Az egyleti ügyek eddigi intézői azon buzgalomért, melylyel az alapszabályok kitűzte nemes cél előmozdítása körül fáradoztak, elismerést érdemelnek, s midőn annak örömmel kifejezést adunk, el nem fojtathatjuk azon megjegyzést, hogy az ügyek vitele mindaddig német nyelven történvén, az egylet kebelében a magyarság terjesztésére korántsem fordított azon gond, mint az kivált a helybeli kereskedői világot, ifjuságot tekintve, igen, igen kívánatos lett volna. Reményljük azonban, s alapos kilátás nyílik, hogy az egylet ügyeinek intézői a jövőben ez irányban is meg fognak felelni honfiai kötelességüknek.

*** Tekintetes Sinkay János** ügyvéd úr a folyó évben is o. é. 20 frtot, és fötisztelendő Arányi Béla főgyimnasiumi igazgató úr o. é. 5 frtot, az újví és névnap gratulációkól való mentesítés céljából, a városi kórház javára a polgármesteri hivatalnak adtak át. — Nem mulaszthatom el a nemes adományt nyilvánosságra hozni, s ez alkalommal abbeli kívánságnak is kifejezést adni, bárha e példa számos követőre talál. Az adományok a vár. kórházban ápolott betegeknek a jövő ünnepek alkalmával leendő megvendégeltetésére fognak fordítottatni. — Kelt N.-Becskeréken, 1881. évi december hó 22-én. Kulifay Lajos, polgármester.

*** Ismét póstarablás.** Az inség, melyben megynék lakossága sinlik, már megtermi szomorú gyümölcsöt. Közbiztonsági állapotaink aggasztó mérvben rosszabbodnak. — Alig hatheti időközben már a negyedik póstarablás fordult elő. Csenej és Gyertyámos között a postát folyó hó 26-án este ismét kirabolták, a postakocsi agyonütötték, az eddig megállapított kár 674 frt. A vizsgálat nyomában megindított, eddig azonban eredmény nélkül.

*** Egy szegedi ügyvéd öngyilkossága.** Réh János ügyvéd, Szeged volt polgármestere karácsony éjjelén 12 órakor revolverrel szíven lötte magát és rögtön meghalt. Réh 1867-től 1872-ig volt polgármester Szegednek. 1872-től egészen visszavonulva élt a politikai és törvényhatósági ügyektől. Több mint egy év óta szenvedett kinos betegségekben, mely ugyszólván előhalottá tette bajának gyógyíthatatlansága miatt életét lelt, s ez vilte öngyilkosságra a 71 éves aggot.

*** Liszt Ferenc és a cigányok.** Liszt Ferenc, művészetét a negyvenes években mutatta be a világnak. Olaszországra 1843-ban került a sors. A muszka arisztokracia nem tudott a ragyogó híru művésszel mit csinálni, estélyeket, diszleadásokat, faklyásmeneteket rendeztek tiszteletére. Egy előkelő moszkvai urhölgynek ez jutott eszébe, hogy a német klub nyári helyiségeibe diszchéd mellett mutassák be a művészek az orosz cigány énekkart, a mely bus, értelem gazdag dalával akkor nagyon divatban volt. Liszt persze erre a meglepetésre nem is gondolt. Egyszerre csak megszólalt az éneklő cigányok kara. A művész meglepetlen hallgatta az egyszerűen szép dallamokat. Othagyta a társaságot és sugárzó arcczal ment a cigányok közé. Másnap hangversenyt adott. A nagy színház zsufoltság tömve volt. Az urak és hölgyek teljes diszben jelentek meg. Közéledett a hét óra. A hallgatók már feszülten várták a művészt. Hét elmult, lett fél nyolc, a művész nem jelent meg. A közönség türelmét kezdi veszíteni, már nyolc óra is elmult. Végre felhúzzák a függőnyt, Liszt Ferenc igaztoltan siet a zongorához és a programmba felvett darab helyett rákezd egy orosz népdal-áriára, melyet épen most tanult meg az orosz cigányoktól. Brillans variációkban pereg ki a dallam a zongorából, a művész egészen önfeladten egyik dallamot a másik után adja, belehelvén azt a finomságot, melyre az ö művészi lelke képes volt. A közönség egész meglepetten gyönyörködött a ritka élvezetben. Csakhamar híre ment, hogy Liszt a cigányoknál volt, hallgatta őket mostanig, az után velük együtt, mert meghívta őket, sietett a koncertre. A cigány énekesek akkoriban nagyon divatba jöttek, mindenütt szerették, bámulták őket. Most már csak a berugott fiatalság keresi fel őket Petersburg és Moszkva külvárosi énekes kávéházaiban.

*** Három hét óta alvó nő.** Párisban, a közkörházban Mme Jourdin, egy 37 éves nő három hét óta megszakítás nélkül alszik. Napjában egyszer öntenek belé bigított ételeket, ekkor úgy látszik, mintha fölocsudnék merevüléséből. Ha rokonai e pillanatban megszöitják, összeréznek, de azonnal ismét merev álomba merül. Keze s lábai oly merevek, hogy ha erőszakkal fölemelik, visszatérnek előbbi helyzetükbe. Ha a bete-

got fejénél fogva a levegőbe emelik, az egész test oly mereven függ, mintna fából lenne. Minden izma megtagadja a szolgálatot. A beteg az első négy nap háziápolásban részesítették s ez idő alatt sem ételt sem italt nem adtak neki. Jourdin asszony hosszú álma beállta előtt panaszkodott rokonainak, hogy nagy fáradságba kerül reggelként gondolatait rendezni. Az álom beállta előtt egy nappal azt kérdezte rokonaitól, hogy mi az ő neve. Jourdin asszonyt a kórházban mustárfürdővel gyógyítják, mert a hideg borogatás és a zuhanyozás semmi hatással sem volt rá.

*** Anabaptista történet.** Mayer Henrik, anabaptista prédikátor, máskülönbön asztalos mester, erős pozíciót foglalt el fővárosi hívei körében. Valóságos rajongással viseltetnek iránta s ő gondoskodik róla fanatizáló beszédeivel, hogy ez a lelkesedés valahogy ne csökkenjen. Mert ez nem csak buzgó vallásosságban, az anabaptista hitben való megerősödésben, hanem más kézzelfogható módon is nyilvánul. Holczer József esztergályos mester fejét is elcsavarták az anabaptista praedikátor varázsos beszédei; beállt az anabaptisták felekezetébe s azóta a legrajongóbb hívek közé tartozik. Keresményének legnagyobb részét átadja Mayer Henrik praedikátornak, az éjjeleket a felekezet dohány-utca 24. szám alatti gyülekező helyén tölti, a hol a vallás gyakorlása mellett étkelen tivornyának is áldoznak. S Holczer Józsefnek neje van és két gyermeke s 18 évig a legboldogabb házasságban éltek együtt. — Ujabb magaviselete persze megzavarta a házi békét. De ő neje könyeire, szemrehányásaira olyan szépen ki tudta magyarázni biblijából vett idézetekkel, hogy mindez csak az Ur dicsőségére történik. A vallásos rajongástól megzavarodott ember végre annyira ment, hogy semmisnek mondta a közte s neje közt kötött házasságot, ha csak neje is át nem tér az anabaptista hitre. A nő meglepte s a férj folytatta élelművét. A szegény aszszony elkeseredésében egyszer azt találta mondani neki, hogy ha továbbra is elhanyagolja őt, az éjjeleket a házon kívül tölti s kereselőd a praedikátoroknak adja, akkor ő meg szerelőd fog tartani magának. És a férj kimagyarázta neki a biblijából, hogy az is az Ur kedvére fog történni. Mayer Henrik praedikátor csakhamar megtudta a férj és nő közötti czivódásokat s úgy akart segíteni a dologon, hogy a nőt, mert akadályozza férjét az Ur szolgálatában, — kiárta a felekezetből. A szegény aszszony végre is a hatósághoz fordult, hogy az segítsen megzavarodott férjét jó utra téríteni.

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság decz. 25-iki száma következő tartalommal jelent meg: „Karácsony.” — „A száraz malom.” Költemény. Bartók Lajostól. — „Kele István.” Rajz a régi rablóvilágból. — „A Ring-színház égése.” — „A tüzoltók mentő szerel.” — „Szinkáprázatok.” — „Egy mintaszínház.” — „Véletlen játéka a találmányokban.” — „Alligátorvadászat Florigában.” — „Egyveleg.” — „Karácsonyest.” Halom Józseftől. — „Az angyali.” — Irodalom és művészet, közintézetek és egyletek, egyház és iskola, mi újság? stb. rendes heti rovatok. A Világkrónika 52. száma következő tartalommal jelent meg: A Jangada. Nyolczszáz mértföld az Amazonon. Verne Gyula regénye. (Képpel.) — Rómer András. — Hasznos találmányok. (Két

képpel.) — Egy régi regény. — A háromszor akasztott. — A nagy temetés Bácsben. (Képpel.) — Színházi katasztrófa az ókorban. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-bívatálatban (Budapest, egyetem-utca 4-dik szám) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 1 ft. — E három hetilap melléklapja a „Világkrónika” képes hetiközöny megrendelési ára a Vasárnapi Ujság, Politikai Ujdonságok vagy a Képes Néplap előfizetői részére negyedévre 50 kr. — A „Politikai Ujdonságok” tetemesen bővített gazdasági rovatral és külön melléklettel jelen meg.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszékénél 1881. évi december hó 31-én tartandó nyilvános ülésben következő perek adtak elő: Előadó: Kühnel Oszkár, kir. tszéki bíró. 4987. sz. p. ex 1881. — Malbaeski férj. Joanovits Ancsának, Malbaeski Perszida elleni szerződés érvénytelenítés és törv. öröklés iránti pere. 4989. sz. p. ex 1881. — Petrovits Dragutinnak, Mijatov Bojkity Draga és érd társai elleni ügyvédi díj iránti pere. 5758. sz. p. ex 1881. — Dr. Stassik Ferencnek, Tógyér községe elleni ügyvédi munkadíj iránti pere. 5394. sz. p. ex 1881. — Anroni perjel bírtokai meghatalmazottja Csavossy Ignácznak, Tógyér község elleni legelő elkülönítési pere. 5392. sz. p. ex 1881. — Bacsis Krunának, Czrejánov Tyráné elleni ingatlan tulajdona iránti pere. 5478. sz. p. ex 1881. — Kellner Ferencnek, Theodorovits A. és Janos elleni 850 ft. iránti pere. 5705. sz. p. ex 1881. — Özv. Hochbein szül. Hoff Magdolnának, Kondolf Mihály elleni közszerzemény iránti pere. 5913. p. ex 1881. — Csollák Brenduzának, néh. ifj. Csollák Márkó örökösei elleni törv. örökrész iránti pere.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmegye közigazgatási bizottságának 1881-ik évi december 5-én tartott rendes havi ülésének tárgyszorozata.

I. Adóügyek.

(Folytatás.)

Járkovác község fellebbezése a felelőség kimondása ellen. — Tekintettel a befizetési eredményre, valamint a f. é. rosz termésre a kimondott felelőség alkalmazása beszűntetettik.

Tomasevác községének hason ügye. — Tekintettel a befizetési eredményre, valamint a f. é. rosz termésre a kimondott felelőség alkalmazása beszűntetettik.

Szeleus községének hason ügye. — Tekintettel a befizetési eredményre, valamint a f. é. rosz termésre a kimondott felelőség alkalmazása beszűntetettik.

Zsombolya községének hason ügye. — Tekintettel a befizetési eredményre, valamint a f. é. rosz termésre a kimondott felelőség alkalmazása beszűntetettik.

A pénzügyminisiterium leirata, melyben Szerb-Csenej község előjáróságát 1876. XV. t.-cz. 62. szakasza értelmében kimondott felelőség elleni fellebbezésével elutasítja. — A kir. adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

Szerb-Czerna községének hason ügye. — A kir. adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

Horvát-Klári községének hason ügye. — A kir. adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

Kumán és Kécsa községének hason ügye. — Az adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

B-Komlós községének hason ügye. — Az adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

Szerb-Klári községének hason ügye. — Az adófelügyelőnek és fellebbező község-előjáróságának kiadatik.

Schnur Peter, zsombolyai lakos felfolyamodványa hadmentességi díj leírásba hozatala iránt. — 30 ft leiratik.

Kulcsár Mihály, n.-párdányi lakos hason ügye. — Vagyontalanság címén levonatik.

Bakits Mladen, nagy-gáji lakos hason ügye. — Elutasítottatik.

Raster János, vizesdai lakos hason ügye. — Elutasítottatik.

Több marienföldi lakos fellebbezése hadmentességi díj leírása tárgyában. — 5 frtól 2 frtra leszállítottatik.

Oláh Sándor felfolyamodványa 1879-80-81. évi hadmentességi díjak tárgyában. — Elutasítottatik.

Virs János, lovrini lakos felfolyamodványa az 1879-80-81. évi hadmentességi díj leírása tárgyában. — Elutasítottatik.

Velcsov Lukács ó-bessenői lakos hason ügye. — Kiengesztelést végett a nagy-szent-miklósi szolgabírónak kiadatik.

Batanján Noja, szerb-szent-péteri községi bíró felfolyamodványa a rá jött 10 frtnyi pénzbírság ellen. — Véleményezés végett a perjámosi szolgabírónak kiadatik.

Metzger Mátyas, franczfeldi lakos felfolyamodványa az 1881. évi hadmentességi díj ellen. — Felszerelés végett a kir. adófelügyelőnek kiadatik.

Kir. adófelügyelő bemutatja Keglevichháza, Bolgártelep és Vörösesárda 1881. évi áríz kár felvételi munkálatait. — 4273 ft 41 kr. töröltetik.

Ugyan az bemutatja Szerb-Szt.-Péter községének 1881. é. áríz kár felvételi munkálatait. — 5538 ft 59 kr. töröltetik.

Ugyan az bemutatja Gád községének 1881. évi áríz kár felvételi munkálatait. — 2259 ft 33 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Kis-Zombor községének 1881. évi áríz kár felvételi munkálatait. — 6725 ft 91 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Román-Kécsa községének jégkár felvételi munkálatait. — 239 ft 13 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Boreca községének 1881. é. áríz kár felvételi munkálatait. — 1571 ft 36 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Szerb-Módos községének 1881. é. áríz kár felvételi munkálatait. — 656 ft 90 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Mokrin községének 1881. évi áríz kár felvételi munkálatait. — 20.363 ft 55 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Dinyás községének 1881. évi áríz kár felvételi munkálatait. — 1322 ft 86 kr. leiratik.

Gróf Karácsonyi Guidó beodrjai földbirtokos felfolyamodványa a kir. adófelügyelőnek f. é. 30.323. sz. a. kelt határozata ellen, mellyel vízkár címén adandó adó elengedés iránti igényével, mind elkészen beadottak elutasítottatik. — A legmagasabb vizállás idejének megállapítása végett a t.-becsei szolgabírósnak kiadatik.

A kir. adófelügyelő bemutatja Horvát-Neuzina 1881. é. vízkár felvételi munkálatait. — 419 ft 24 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Ó-Bessenői községének 1881. évi vízkár felvételi munkálatait. — 4928 ft 24 kr. leiratik.

Ugyan az bemutatja Szaravolla község 1881. évi vízkár felvételi munkálatait. — 7529 ft 15 1/2 kr. leiratik.

A kir. adófelügyelő bemutatja Román-Szárcsa községének 1881. évi földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A kir. adófelügyelő bemutatja Keresztur községének 1881. évi földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja Stefansfeld községének 1881. évi földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja N.-Szárca községének 1881. évi földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja Nagy-Jécsa községének 1881. évi földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja Josefova községének földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja Horvát-Neuzina és Velika greda községek földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A m. k. adófelügyelő bemutatja Szerb-Módos község földár kár felvételi munkálatait. — A nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

Diós Mihály és Róth Ádám gyertyámosi lakosok 1879-1880. évi hadmentességi adó leírasi ügye. — Kérelmükkel elutasítottatik, miről folyamodók és a kir. adófelügyelőség értesítettik.

Szabó János, kis-orosi lakos felfolyamodványa hadmentességi díj ellen. — 6 ft töröltetik.

A nm. pénzügyminisiterium leirata, melyben megengedi, hogy Majdán község javára földár címén 8036 ft 31 kr. leírásba hozassék. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek.

Jovicsin Milos és társai gyéri lakosok, Végh József, tógyéri, Simling Fülöp, bánlaki, Nikoltis Uros és Radoszav Ivo, ivándai lakosok felfolyamodványa, melyben adótorozásuk befizetésére jövő é. augusztus 1-ig halasztást kérnek. — A kért halasztás megadatik.

Manhoffer Mátyas, vizesdai lakos felfolyamodványa az 1879-80. évi hadmentességi díj ellen. — 4 ft törölésbe hozatik.

Thurn-Taxis Victorin hercegné felfolyamodványa Janakhid községében szenvedett földkáros miatt támasztott adóelengedési iránti igényével való elutasítása ellen. — 1398 ft 72 kr. törölésbe hozatala a nagym. pénzügyminisiteriumnak javaslatba hozatik.

Albrechtsflor községének felfolyamodványa inség költségen tartozásának lerovása iránt adandó halasztásért. — Illetékesség szempontjából a szegedi pénzügyigazgatósághoz áttetetik.

A kir. adófelügyelő bemutatja Szerb-Neuzina 1880. évi jégkár felvételi munkálatait. — 438 ft 4 kr. leiratik.

A kir. adófelügyelő jelenti, hogy Königsdorf községében 587 ft 23 kr. kereskedelmi, ipar-és malom-adó behajthatlanná vált. — Leiratik.

A kir. adófelügyelő bemutatja T.-Hegyess, Szaján és Monostor f. évi elemi kár munkálatait. — T.-Hegyessen 3434 ft 13 kr., Szajánon 7292 ft 83 kr., Monostoron 4012 ft 38 kr. leiratik.

A nm. m. k. pénzügyminisiteriumnak az adóvéghajtatások beszűntetése tárgyában 63.522. sz. a. kelt leirata. — Tudomásul szolgál.

Torontálmegye közönsége a most említett minisiteri leiratra tett felterjesztésének másolatát átteszi, melyben a közig. bizottságot az adóvéghajtatások korlátozhatási jogával felruháztni kéri. — Partolóság a nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

Valkány község folyó évi földár kár munkálatai. — 15032 ft 43 1/2 kr. törölésbe hozatala végett a nm. m. k. pénzügyminisiteriumhoz felterjesztetik.

A kir. adófelügyelőnek jelentése a f. é. november haváról. — Tudomásul szolgál.

II. Árvaügy.

Hegedüs József csókai községi közgyám kérvénye a közgyámi székelynek Csókáról Szánára leendő át-helyezése iránt. — A kérelemnek hely adatik.

III. Közegészségügy.

A megyei főorvosnak az egészségügy állásáról szóló november havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

IV. Börtönügy.

A helybeli kir. ügyésznek a börtönök állásáról szóló november havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

(Vége következtek)

H I R D E T É S E K.

11286. sz. k. i. 1881. (217—1.1)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Beckerek város tanácsánál a folyó évi november hó 21-én 218. sz. alatt kelt közgyűlési határozat folytán 1882. évi január hó 1-től egy 3-ik kézbesítő állomás rendszeresítettén, ezen állomás betöltésére ezennel a pályázat hirdettetik.

Ezen állomással o. é. 300 ft évi fizetés, egy pár téli s egy pár nyári ruha, lábbelivel együtt, van összekötve.

A kik ezen állomást elnyerni óhajtják, kötelesek az államnyelvet hivatalos szóban és írásban birni s még az itt divatozó német és szerb nyelvet is beszélni.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott, kellően felszerelt kérvényeiket jövő évi január hó 1-ig a polgármesteri hivatalnál benyujtsák.

Kelt Nagy-Beckereken, 1881. évi december 22-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6140. sz. k. i. 1881. (212—3.3)

Pályázat.

Bocsár községében lemondás folytán üresedésbe jött községi szülésznői állomásra, mellyel 90 ft évi fizetés és szabályrendeletileg megállapított díjak járnak, a pályázat ezennel kiiratik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állomásra pályázni kívánának, miszerint szabályszerűen felszerelt felfolyamodványaikat, melyben szülésznői oklevelük is melléklendő, valamint hiteles kitüntetésével annak, hogy a német és szerb nyelvet birják, a választást megelőző napig azaz 1882. évi január 15-ig annál bizonyosabbban benyujtsák, mert e napon túl beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás 1882. évi január hó 16-án reggeli 9 órakor fog Bocsár községe házában megtartatni.

Kelt Nagy-Kikindán, 1881. évi december hó 7-én.

Krsztonosits Jenő,
szolgabíró.

5954. sz. k. i. 1881. (211—3.3)

Pályázat.

Torontálmegye tekintetes bizottságának f. évi november hó 5-én s folytatva tartott gyűlésének 1650/25053 szám alatt hozott határozatáról Bocsár községének önálló községi orvos tartása engedélyeztetvén, ezen állomásra, mellyel 800 forint évi fizetés van egybekötve, a pályázat ezennel kiiratik.

Felhivatnak ezennel fogva mindazon orvos urak, kik ezen állomásra pályázni kívánának miszerint az 1876. évi t. cz. 143-ik szakaszának rendelkezéseivel képest felszerelt kérvényeiket, a választást megelőző napig azaz 1882. évi január hó 15-ig annál bizonyosabbban benyujtsák, mert e napon túl beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetvén, miszerint a magyar nyelven kívül lehetőleg a német és szerb nyelv tudása is igényeltetik. A választás 1882. évi január hó 16-án reggeli 10 órakor fog Bocsár községe házában megtartatni.

A nagy-kikindai járás szolgabírójától, 1881. évi december hó 7-én.

Krsztonosits Jenő,
szolgabíró.

3714. sz. k. i. 1881. (213—3.3)

Pályázat.

Az üresedésbe jött gyertyámosi községi szülésznői állomás betöltése végett, a pályázat ezennel kiiratik, — ezen állomással 90 ft évi fizetés és a községi képviselőség által megszabott díjjak vannak összekötve.

A választás határnappja 1882. évi január hó 4-ik napjának délelőltől 10 órára a gyertyámosi község-házánál tűzetik ki.

Pályázni szándékozők és jogosultak felhivatnak, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket 1882. évi januárig ezen szolgabíróshoz benyujtsák.

Kelt Csenejen, 1881. évi december hó 10-én.

Dellimanich Jenő,
szolgabíró.

10605. sz. k. i. 1881. (216—3.2)

Felhívás.

Az idvori Tesin-féle 110. számú házközösség 1874. év óta jogosulatlanul és ismeretlen helyen levő tagja Tesin Lyubicza ezennel felhivatik, miszerint 1 év, 6 hét és 3 nap alatt illetőségi községébe és házközösségébe annálisinkább visszatérjen, vagy pedig tartózkodási helyéről hirt adjon, mert ellenesetben házközössége öszszeszeirásából töröltetni és minden e közönségi vagyonhoz való joga érvénytelenné nyilváníttatni fog.

Kelt az antalfalvai szolgabírósnál 1881. decz. 14-én.

Sztojanovich Vazul,
szolgabíró.

Nád-eladás.

Az écskai uradalomnak lukácsfalvi rétjében van mint 900 holdnyi nádas, melynek egy része részletenkint elér-velendő, a legnagyobb rész pedig holdankint eladandó; ennek eszközlése a vághatást elősegítő fagyok beálltával, az igazgatósági irodában Écskán történend.

(214—3.3)

A jószágigazgatóság.

Fogfájás akármilynemű, még akkor is, mikor a fogak odvasok vagy romlottak, azonnal megszűnik a világhírű indiai kivonat használatára folytán, miért is ezen gyógyszer minden háztartásban készletben kellene tartani. Valódi minőségben kapható kis palackkal 35 és 70 kr-ért Nagy-Beckereken: Menczer Lipót gyógyszerárán. (190—10.5)